

stichting
MONUMENT & VERHAAL

Beleidsplan

2025 - 2027

Stichting Monument & Verhaal

Stichting Monument & Verhaal is in 2020 opgericht. We verzamelen en maken verhalen op basis van historisch onderzoek en oral history, organiseren evenementen en stimuleren het vertellen van verhalen op en over monumenten en erfgoed. Verhalen over het ontstaan van een locatie, over de mensen die er gewoond en gewerkt hebben of dat nu nog steeds doen. We vertellen verhalen in heel diverse vormen: als verteltheater, films, podcasts, ... eigenlijk op elke manier die we maar kunnen bedenken. De verhalen die we maken blijven beschikbaar voor de locaties, waar nodig leiden we vertellers op die ze zelf kunnen gaan vertellen. De films staan online en zijn beschikbaar voor locaties en publiek.

Waarom verhalen? Omdat je met een verhaal dergelijke bijzondere plekken opnieuw tot leven kunt brengen. Verhalen geven de bezoeker de mogelijkheid om de plek en de geschiedenis te bekijken door de ogen van iemand die erbij geweest is.

Welke vorm en methode we ook kiezen, het doel is uiteindelijk om oud én nieuw publiek te bereiken en zo draagvlak te creëren voor het culturele erfgoed waar we over vertellen. En verhalen vertellen zelf - ook dát is cultureel erfgoed.

Visie en missie

Wij zijn ervan overtuigd dat...

- ... over elke plaats een mooi verhaal te vertellen is;
- ... verhalen monumenten tot leven brengen, en monumenten een geweldig decor voor verhalen zijn;
- ... monumenten en ander cultureel erfgoed in al hun diversiteit geschiedenis tastbaar maken. Ze vertellen iets over wie we zijn, waar we vandaan komen en hoe wij Nederlanders ons ontwikkelden;
- ... er alleen draagvlak is voor het behoud van die monumenten als ze in de huidige samenleving nog steeds een rol te vervullen hebben. Het vertellen van de verhalen draagt bij aan het vinden van die rol;
- ... verhalen, juist in deze tijd van groter en sneller en alles digitaal, een rustpunt kunnen zijn. Dat ze een bijzonder moment creëren dat nog lang blijft hangen bij wie het gehoord heeft;
- ... het tijd is om verhalen die al sinds mensenheugenis verteld worden op monumentale locaties opnieuw een plek te geven.

Doelstelling en doelgroep

Door het inzetten van verhalen in de breedste zin van het woord draagt de stichting bij aan twee doelen:

- Behoud van cultureel erfgoed door vergroting van het draagvlak.
- Behoud en versterking van het immaterieel erfgoed 'verhalen vertellen'.

Onze doelgroepen zijn enerzijds de erfgoed-gemeenschappen verbonden aan de monumenten - bewoners, eigenaren, stichtingen, vrijwilligers... - en anderzijds het brede publiek dat naar deze locaties toe komt en door onze projecten op een lichtvoetige, toegankelijke manier een hoop informatie krijgt aangeboden.

Activiteiten voor de komende tijd

Momenteel zijn we hard bezig met het project Verhalen van Hollands Buiten, dat in het eerste kwartaal van 2026 zal worden afgerond. Na in de eerste fase elf historische verhalen, tien oral history projecten en een film over de zuid-Hollandse Landgoederenzone gemaakt te hebben zijn we in fase II op zoek naar manieren om die verhalen verder uit te dragen. Naast nog drie extra oral

history projecten en drie historische verhalen werken we dan ook aan het versterken van het netwerk van de inmiddels opgeleide vertellers. Bovendien voeren we twee pilots uit:

- Een pilot met een publieksevenement waar meerdere locaties van de Landgoederenzone bij betrokken zijn, om die landgoederenzone als samenhangend geheel in het zonnetje te zetten en tegelijk de samenwerking tussen de leden te bevorderen. Uiteraard spelen verhalen een belangrijke rol bij dit evenement.
- Een podcast-pilot, waarin we een passende manier zoeken voor de locaties van de Landgoederenzone om dit medium te gaan gebruiken en zo weer een heel nieuw publiek aan te boren.

In 2025 ronden we een paar laatste administratieve handelingen af, zodat de films uit het project Verhalen van Hollands Buiten niet alleen op de website van het Erfgoedhuis te vinden zijn, maar ook op ons eigen Youtube kanaal.

Voor de Zusters Dominicanessen van Bijdorp in Voorschoten zijn we in 2024 begonnen met een project om de geschiedenis van de zusters vast te leggen op film en met audio-opnames. De congregatie nadert haar voltooiing, en de zusters zochten een manier om hun erfgoed en het werk dat ze verzet hebben zichtbaar te houden voor wie na hen komen. Naar aanleiding van het oral-history project dat wij met hen mochten doen in het kader van Verhalen van Hollands Buiten zijn we dan ook terug gevraagd om nog een aantal interviews op film en band vast te leggen. Dit project wordt in 2025 afgerond, wellicht dat het in een andere vorm nog een vervolg krijgt.

In 2025 coördineren we op verzoek van de provincie voor het eerst de activiteiten rond de Dag van het Kasteel in Zuid-Holland, en dan met name op de Landgoederenzone. Dit is een hele praktische, organisatorische opdracht: we helpen mensen om zich aan te melden op de landelijke site, zorgen voor publiciteit en ondersteunen daar waar mogelijk de verschillende locaties en hun evenementen. Of deze opdracht voor de komende jaren verlengd wordt weten we nog niet, maar wij hebben goede hoop.

Stichting Monument & Verhaal is om ondersteuning gevraagd bij het project 'De Stille Toren'. Hierin wordt door een verteller en een beiaardier een onderwijsproject ontwikkeld dat de komende jaren basisschoolleerlingen kennis laat maken met het klokkenspel in een kerktoren: hoe zijn die carillons ontstaan, en hoe bespeel je eigenlijk zo'n klokkenspel? Komende tijd moet duidelijk worden of het project haalbaar is.

De toekomst

Met de schat aan informatie die met de verhalen en interviews op de Zuid-Hollandse Landgoederenzone is verzameld, willen we onderzoeken of er op termijn belangstelling is voor een publiekspublicatie over Hollands Buiten. Dit doen we op het moment dat de informatie zo compleet mogelijk is, dus in elk geval na de tweede fase. Mochten we in de komende jaren ook de mogelijkheid krijgen om verhalen te verzamelen in het Noord-Hollandse deel van de Landgoederenzone, dan nemen we ook die verhalen in deze publicatie mee.

Daarnaast wordt het de komende tijd een leuke uitdaging om een nieuw project te ontwikkelen buiten de Zuid-Hollandse Landgoederenzone. Om op weer heel andere erfgoedlocaties passende manieren te vinden om het erfgoed met verhalen te versterken.

Uiteindelijk staat of valt elk project met de vraag of de financiering rond te krijgen is; dat bleek de afgelopen jaren een uitdaging, en dat zal het de komende jaren blijven. De les die we inmiddels geleerd hebben is dat dat er een grens is aan de financiële bijdrage die van de projectleiders zelf gevraagd kan worden. Goed onderzoek naar mogelijke geldschieters blijft dan ook in de toekomst essentieel.

Communicatie en netwerk

Communicatie met partners, fondsen, subsidieverstrekkers, media verwante organisaties op het terrein van cultureel erfgoed en vertellen en natuurlijk ook met geïnteresseerd publiek behoort tot de belangrijkste aandachtspunten van de stichting. We hebben een website (met blog), accounts op LinkedIn, Facebook en Instagram, en een eigen kanaal op Youtube. De ambitie voor het ontwikkelen en uitvoeren van een goede sociale mediastrategie ten behoeve van een brede doelgroep is er, maar vergt meer tijd dan voorlopig beschikbaar is. Dat geldt tevens voor de wens met enige regelmaat een nieuwsbrief uit te brengen. Desondanks blijft deze ambitie staan voor de komende jaren.

Ook blijft de stichting haar netwerk verbreden, zowel binnen de grenzen van Nederland als daarbuiten, en binnen zowel de vertelwereld als de erfgoedwereld.

Organisatie

Stichting Monument & Verhaal heeft een onbezoldigd bestuur van 3 leden, en een projectbureau dat de praktische zaken oppakt die nodig zijn om de stichting administratief te laten functioneren.

Projecten worden ingediend bij de stichting door initiatiefnemers die zelf een projectplan maken. Na goedkeuring van het plan door het bestuur werven de initiatiefnemers zelf de fondsen, en voeren het project vervolgens onder de vlag van de stichting uit.

Cultureel ondernemerschap

Stichting Monument & Verhaal voert projecten uit die zonder subsidie en fondsenwerving niet mogelijk zijn. Hoewel de resultaten van de projecten, de verhalen, evenementen en bijvoorbeeld films, een publiek en partners bereiken die deels bereid zullen zijn hier voor te betalen, is het te veel gevraagd de kosten voor het creëren van die verhalen en films geheel door een betalend publiek of partner op te laten brengen. Er is een grote inhoudelijke en artistieke inspanning nodig om een goed resultaat te realiseren, dus daar zal vrijwel altijd geld bij moeten. Om toch cultureel ondernemend te kunnen zijn is goede samenwerking met inhoudelijke partners en locaties essentieel. Door vooraf afspraken te maken over welk deel van een project door bijvoorbeeld kaartverkoop kostendekkend kan zijn, kan worden besproken welk deel de partners, mede dankzij bijvoorbeeld ingeschatte recettes uit kaartverkoop, zelf kunnen bijdragen.

Fair Practice Code

Stichting Monument & Verhaal onderschrijft de Fair Practice Code, de gedragscode voor ondernemen en werken in kunst, cultuur en creatieve industrie. Dat betekent voor ons onder meer dat de bedrijfsvoering open en transparant is. De beleidsplannen en jaarverslagen zijn openbaar en op onze website terug te vinden. Het betekent ook dat we de mensen met wie we werken altijd een eerlijk salaris betalen. Projecten worden zo opgezet dat opgedane kennis gedeeld wordt, en dat de resultaten nog jarenlang bruikbaar blijven. Waar nodig trainen we mensen bij de betrokken erfgoedlocaties in het vertellen van de verhalen, en zijn we altijd bereikbaar voor vragen. We geloven dat iedereen zijn of haar eigen vak heeft, en maken dus dankbaar gebruik van de expertise van diverse artiesten en andere creatievelingen.

Governance Code Cultuur

Stichting Monument & Verhaal past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur (G.C.C.) toe. Dat betekent dat bij alle beslissingen en nieuwe projecten nagedacht wordt over de vragen: hóe doen we het, waarom doen we het zo, en doen we het dan ook goed? Het creëren, overdragen en bewaren van culturele waarde, het eerste principe van de G.C.C., zijn feitelijk de basisdoelstellingen van stichting Monument & Verhaal.

Ons bestuur is onafhankelijk en integer, en houdt er toezicht op dat de plannen die ontwikkeld worden haalbaar zijn en in lijn met de kerndoelstellingen.

Code Diversiteit & Inclusie

De stichting spant zich bij al haar activiteiten in om aandacht te hebben voor diversiteit en inclusie. Stichting Monument & Verhaal wil dat alle bij de stichting betrokkenen, van medewerkers, bestuurders en partners tot het publiek van de projecten, zichzelf kunnen zijn en zich veilig en gerespecteerd voelen.

Verhalen rond cultureel erfgoed bieden een mogelijkheid om nieuwe thema's aan te boren en gebeurtenissen opnieuw te onderzoeken en interpreteren. Geschiedenis wordt toch vaak verteld vanuit de rijke, witte bovenlaag, en vanuit een mannelijk perspectief. We willen de geschiedenis zoals we die kennen niet tenietdoen of veroordelen, maar er zijn momenten dat een andere invalshoek op hetzelfde verhaal nieuwe inzichten kan bieden, een andere stem nieuwe kleur kan geven. Een erkenning van die diversiteit verrijkt ons allemaal, en maakt dat meer mensen zich 'deel van het verhaal' gaan voelen.

Financiën

Stichting Monument & Verhaal is een stichting zonder winstoogmerk met een culturele ANBI-status. Uiteraard worden de mensen die voor de stichting projecten uitvoeren wel betaald. De oprichters van Stichting Monument & Verhaal hebben een doorlopende sponsoring toegezegd door structureel een percentage van de inkomsten die ze via projecten van deze stichting verwerven af te staan. Van anderen (vertellers, projectmedewerkers) die via de stichting een opdracht krijgen wordt 10% van de door de stichting bij de opdrachtgever bedongen gage ingehouden, of worden andere afspraken over een financiële bijdrage aan de Stichting gemaakt, afhankelijk van het type project.

Van deze percentages worden de lopende kosten van de stichting betaald: de website, verzekeringen, kantoorkosten, etc. De uren voor de medewerkers van het bureau worden waar mogelijk ook betaald uit deze percentages. In de praktijk is dit momenteel nog niet mogelijk, en wordt dit werk onbezoldigd uitgevoerd.

Voor de financiering van alle projecten worden sponsor- en subsidiebijdragen gezocht. Een project kan pas van start als de financiering rond is.